

NINA SAVIČ,

arhitektka in ustanoviteljica znamke Jugošik

JUGO, AMPAK ŠIK

Nina me je velikodušno sprejela v udobje svojega doma, pristavila kafetjero in pričela s pripovedovanjem zgodbe o svojem največjem osebnem in poslovnem podvigu, ki ga je vodila strast do starih kosov pohištva, šik oblikovanja in *upcyclinga*. Govorila ni le ona – nagovarjala so me njena elegantna svetila, vsako z drugačno pripovedjo skozi barvo, obliko in steklo. Prostor so povzdigovala nostalgичne omarice s pridihom sodobnosti, o svoji preteklosti pa mi je šepetala pravljica mizica Frančiška. Prezeta nad estetiko Nininega doma sem se z veliko radovednostjo pustila odvesti še do njenega studia na Vilharjevi ulici. Obisk studia Jugošik me je posrkal v organiziran svet, poln pokrovčkov, stekel, lestenecv in brezkončnih možnosti sestavljanj za odrasle. Vprašanjem kar ni bilo konca in kraja ...

Tekst: Pia Miklič

Foto: Jana Jocif, Gregor Bajt, Andraž Žučko

Nina, od kod izvira tvoja ideja za izdelovanje recikliranih in šik jugoslovanskih kosov pohištva?

Začelo se je povsem organsko, ko sem se leta 2016 preselila v neprenovljeno stanovanje. Sem arhitektka in prenovno stanovanje sem si zadala kot svoj prvi samostojni projekt. Po prenovi je bilo stanovanje prazno, zato sem pohištvo začela dodajati postopoma. Zdi se mi, da me je reciklaža, ustvarjanje novega iz starega, ves čas nekako spremljala. Še prej sem namreč delala pri Prostorozu, kjer smo ustvarili veliko DIY projektov iz recikliranih materialov. Naravno je prišlo do tega, da sem reciklažo prenesla tudi v svoj dom. Sprva sem ustvarjala zase, brez posebnih načrtov, da bi to preraslo v kaj več.

Kateri je bil prvi Jugošik kos in kako je nastal?

Moj prvi kos je bila črna omarica v dnevni sobi. Bila je del starega pohištvenega sestava, ki smo ga imeli doma, ko sem bila otrok – t. i. mebloforma. Ko smo se selili, se je ta omarica ves čas selila z nami, vendar je bila vedno manj izpostavljena, na koncu pa je skoraj pristala na odpadku. Takrat sem se odločila, da jo rešim. Uporabila sem zgornji del sestava, ki sem ga spodaj povezala s pomočjo mizarja. Dodala sem ji štiri nogice, ki sem jih med drugimi stvarmi našla med kosovnim odpadkom, zgoraj pa sem omarico povezala s ploščo iz kamna, ki sem ga po meri naročila pri kamnoseku. Zamenjala sem tudi ročaje, ki sem jih že imela shranjene. S temi nadgradnjami se je omarica popolnoma spremenila – iz nečesa, kar je bilo namenjeno za odpis, je nastal edinstven kos. Ta transformacija me je čisto navdušila in spodbudila, da

sem začela razmišljati, ali bi lahko še kaj ustvarila na podoben način.

Kako se je tvoj osebni projekt opremljanja doma prelevil v poslovno idejo?

Nisem imela Instagrama, a sem si rekla, da bi lahko svoje izdelke delila z drugimi. Začela sem jih fotografirati in razmišljati o imenu profila ... Spomnila sem se izraza, za katerega sem slišala v miksu *Tetkine radosti* DJ Borke in pa v filmu *Ljubav i moda* – Jugošik. Razumem ga tako, da *Jugo* nakazuje na vse tisto nostalgичno, staro, zaprašeno in pozabljeno, *šik* pa je moj najljubši del, saj skozi svoje delo nekaj, kar je bilo namenjeno za odpad, spreminjam v elegantne in sodobne kose pohištva. Tako je nastal Jugošik. Sprva sem ustvarjala zase, za prijatelje in znance. Pri prenovi sem pomagala sestri, kaj kmalu so se oglasili sosedeje.

Ustvarjanje me je tako navdihovalo, da sem želela slediti tej poti. Takrat sem delala še v arhitekturnem biroju, vendar sem med korono začela bolj intenzivno zbirati materiale in ustvarjati. Naletela sem na objavo moškega, ki je na Facebooku prodajal celo podstrešje »stare šare« in od njega odkupila vse, kar je ponujal. V istem tednu sem se odločila za najem manjšega poslovnega prostora, ki sem ga na začetku delila s še eno ustvarjalko, Andrejo Kranjec. Tam sva organizirali več pop-up trgovin. Ne vem, kaj je bilo takrat v zraku, vendar sem v enem tednu sprejela kup odločitev in šla kar *all in*. Že na prvi pop-up dogodek je prišla gospa, ki je naročila sedem luči za svoje stanovanje. Bila je prva oseba, ki je prepoznala vrednost v mojih izdelkih, meni pa je dala veliko potrditev, da tam nekje zunaj obstajajo ljudje, za katere lahko izdelujem to, kar me resnično veseli.

Prehod iz varne zaposlitve na samostojno podjetniško pot za mnoge predstavlja enega največjih izzivov. Kako si doživljala to prelomno obdobje?

V biroju sem se za nekaj časa dogovorila za polovični delovni čas, da bi lažje usklajevala obe poti, vendar sem se kmalu zopet postavila pred odločitev. Rekla sem si, da se moram Jugošiku popolnoma predati, če želim uspeti, in tako sem se podala na samostojno pot. Zdaj, ko pogledam nazaj, bi se nanjo podala nekoliko bolj postopoma. Moj prehod je bil precej stresen in zahteven, saj sem se kar vrgla v delo in pričakovala, da bom izplavala, vendar ni bilo tako enostavno. Studio sem z začetkom imela kar v stanovanju, ki je bilo polno nabranega materiala in starih kosov pohištva. Morda se sliši romantično, vendar je bila stalna vpetost v delo proti koncu že utrujajoča in potrebovala sem distanco.

Distanco, ki si jo uspešno vzpostavila – zdaj je tvoj studio namreč mogoče najti na Vilharjevi ulici v Ljubljani.

Ja, svoj studio sem v zadnjih nekaj letih selila kar trikrat, in zdaj sem »doma« na Vilharjevi 3A. Moram reči, da je to morda najboljši prostor, kar sem jih imela doslej. Tam je več studiev, zato se veliko družimo in povezujemo. To je res super, ker veš, da so okoli tebe ljudje, ki prav tako gradijo svoje posle – ne gre za hobi-je, ampak za prave poslovne projekte z različnimi kreativnimi dejavnostmi. To res spodbuja. Junija smo se, na primer, povezale s keramičarko Hano Karim, Tatjano Kotnik, ki ustvarja znamko Tati, in Kaaito, ki izdeluje copate. Rekle smo si, da se bomo predstavile kot »ženske markerke z Vilharjeve«, in organizirale dogodek. To je bilo res odlično, saj je pritegnilo več ljudi in začela se je ustvarjati prava mala scena.

Kako se dokoplješ do materialov in starih jugo kosov, ki jih uporabljaš za izdelavo svojih izdelkov?

Na začetku sem materiale pogosto našla po naključju, zdaj pa jih aktivno ne iščem več. Redke izdelke še izdelujem na zalogo, večinoma jih tudi naredim po naročilu. Nekateri me kontaktirajo z vizijo, da bi prenovila njihove stare predmete, ki so jih imeli v družini že desetletja, kar se mi zdi izjemno. Pred kratkim mi je ena gospa prinesla staro kuhinjsko luč, katere steklo je delovalo temno rjave barve. Po čiščenju in urejanju se je izkazalo, da ima čudovito turkizno-belo steklo, gospa pa sploh ni mogla verjeti, da gre za isto luč. Sodelovala sem tudi z Gostilno Repovž, ki mi je prinesla dva stara lestenca njihove mame Ivanke. Preobrazila sem ju v eleganten, šik izdelek, ki danes krasi njihove apartmaje za goste. Zadnje čase mi ljudje vse pogosteje pišejo in ponujajo stare predmete, kot so stekla ali omarice, ki bi se jih radi znebili, vendar so njihovi klici zaenkrat žal številčnejši od povpraševanja in moram mnoge tudi zavrniti.

Kako poteka proces izdelave Jugošik izdelka, vse od začetka do konca?

Proces je odvisen od kosa, ki ga izdelujem. Pri mizicah, kot je Frančiška, gre za sestavljanje različnih delov pohištva. Mizica Frančiška izhaja iz starih predalov, ki sem jih najprej očistila in zbrusila. Včasih znotraj procesa nalletim na nepričakovane podrobnosti, kot je moder vzorec barve na lesu Frančiške, ki je nastal ob brušenju. Zdel se mi je tako edinstven, da sem ga ohranila. Vsega sicer ne izdelujem sama, sodelujem z drugimi obrtniki, ki izdelajo potrebne dodatne dele po mojih načrtih. Pri Frančiški sem želela poudariti poseben zavoj na predalih, zato sem pri mizarju naročila korpus mizice, ki je po zasnovi sledil obliki predalov. Iz svojega nabora starih jugo kosov sem mizici pritrdila še nogice, ki sem jih zbrusila, in pa zamenjala ročaje, ki so naredili piko na i. Pri lučeh je proces podoben: stare lestence razstavim, očistim stekla in kovinske dele, jih razsortiram in shranim v ločene predalčke. Nekateri dele, kot so pokrovčki, dam posebej izdelati ali pa pobarvati po naročilu. Zadnji ko-

rak je sestavljanje. Vse kose, tako stare in nove, sestavim v unikatne izdelke.

Tvoji kosi so nostalgичni sami po sebi. Predstavljam si, da v ljudeh vzbujajo najrazličnejše spomine. Jih kdaj delijo tudi s teboj?

Ja, to je zame res dragoceno. Spominim se gospe, za katero sem urejala interier, ki je ob pogledu na oranžno steklo rekla: »Veš, to me spomni na moje najstniške dni. Ko sem bila stara 17 let, sem v svoji sobi predvajala Elvisa Presleyja, potegnila dol oranžno luč in plesala.« Uau. Ta zgodba me je res navdušila, saj je predstavljala prav srž tega, kar bom za gospo ustvarila. Ko ljudje z menoj delijo osebne zgodbe, se stvari zložijo kar same od sebe – opazila sem, da bi oranžna lahko predstavljala lepo rdečo nit njenega interierja. Seveda nisem uporabila le oranžnih luči, ampak sem barvo pletla kot subtilen podton skozi prostor.

Od izdelave tvojega prvega Jugošik kosa in do danes je minilo že skoraj 5 let. Na katere dosežke na svoji poslovni poti si posebej ponosna?

Pa bo res že kmalu toliko! Najbolj sem ponosna na interier svojega stanovanja, ki je bil predstavljen v Ambientih. Pravzaprav me je ravno to spodbudilo, da sem ga uredila do točke, ko sem ga bila pripravljena pokazati javnosti. Izpostavila bi tudi mednarodni projekt *Bright Side Up*, kjer sem z ustvarjalco iz Švice in s partnerji iz Latvije in Španije ustvarila svetilo iz recikliranih stekleničk. V tem projektu morda ni bilo toliko Jugošika, vendar so me pri njem ponovno navdihnile raznolike možnosti uporabe odpadnega materiala. Pravkar se zaključuje tudi prenova poslovnih prostorov podjetja Blaj v Celju, kjer sem kot notranja oblikovalka v interier uspela vključiti proizvodne ostanke podjetja, iz katerih je nastala dekorativna svetlobna stena. V prihodnje bi si želela še več projektov notranjega oblikovanja – v oblikovanju interierjev, še posebej v duhu Jugošika, se res vidim.

Kaj drugega se še svetlika na obzorju Jugošika?

Ravnokar sem se vrnila z dopusta, razprla velik star plakat, ga obrnila in za-

črtala svoje prihajajoče projekte. Pred poletjem sem pripravila *Priročnik za opremo doma* v stilu Jugošik, ki sem ga razvila v predavanje. Naslednjega načrtujem v Hotelu Bohinj, v prihodnje pa bom predavanja organizirala tudi v Ljubljani. Od januarja 2026 bom za eno leto gostovala v Centru Rog, kjer bom nadaljevala z razvijanjem svoje nove linije namiznih lučk. Te bodo združevale staro steklo in 3D natisnjene podstavke. Veliko ljudi me povpraša po delavnicah, zato v sklopu delovanja v Rogu načrtujem tudi izvedbo prvih Jugošik delavnic. Moj studio je bil doslej odprt samo po dogovoru, z letošnjim letom pa bom enkrat mesečno, v petek, od 14.00 do 18.00, odprla njegova vrata; za točne datume spremljajte moje objave. Veselim se tudi prihodnjih pop-up trgovin in dogodkov, ki jih bomo organizirale z drugimi »makerkami z Vilharjeve«. V glavnem, v prihodnjem letu se bo dogajalo. Veliko.

8 VPRAŠANJ ZA NINO SAVIČ

1. Nasvet, ki bi ga dala nekomu, ki šele začenja svojo podjetniško pot ... samo pogumno naprej!
2. Napaka, ki sem jo naredila na začetku svoje poti, pa sem se iz nje ogromno naučila ... da sem bila vsem in vedno na razpolago.
3. Želim si, da bi bilo v slovenskem poslovnem svetu ... več povezovanja s kreativci in manj zaprtosti v ustajljene vzorce.
4. Prvih 200 evrov sem s svojim delom zaslužila, ko ... sem organizirala pop-up shop.
5. Knjiga, ki bi jo priporočila vsem ... Gal Billa – *Miljord*.
6. Serija, ki bi jo priporočila vsem ... priporočila bi serijo prijaznih dejanj do sebe, drugih in planeta.
7. Film, ki bi ga priporočila vsem ... *Cinema Paradiso*.
8. Podkast, ki bi ga priporočila vsem ... sicer ni ravno za mojo starostno skupino, ampak zelo mi je všeč projekt *Lahkonočnice*.